

Jørn Eikanger

Vår dato: 20.12.2024

Vår ref.: 202422056-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vedtak om dispensasjon - Alta Fjernvarme

NVE har mottatt søknad fra bostyrer Jørn Eikanger om dispensasjon fra energiloven § 5-1 og § 5-5 til å levere fjernvarme til tidligere kunder i Alta, som følge av at det er åpnet konkurs i Alta Fjernvarme AS. Det er viktig at varmeleveranser til husholdninger ikke bortfaller i den kalde årstiden.

NVE gir dispensasjon fra energiloven § 5-1 første ledd til konkursboet til Alta Fjernvarme AS, styrt av bostyrer Jørn Eikanger, i medhold av energilovforskriften¹ § 9-4 og myndighet delegert fra ED i forskrift 31. oktober 2019 nr. 1455.

Dispensasjonen står seg i seks måneder fra vedtaksdato, eller inntil konkurssituasjonen er oppløst og videre drift er avklart dersom dette inntreffer tidligere enn seks måneder fra vedtaksdato.

NVE legger til grunn at energiloven § 5-5 ikke vil gjelde for anlegget ettersom det drives videre uten konsesjon. Dispensasjonen gis med vilkår om at fjernvarmeprisen representerer faktiske kostnader for videre drift.

Bakgrunn

Advokat Jørn Eikanger AS (bostyrer) sendte 21.12.2024 en søknad om dispensasjon til å drive fjernvarmeanlegget i Alta midlertidig, uten konsesjon. Dispensasjonssøknaden kommer på bakgrunn av at det er åpnet konkurs² i Alta Fjernvarme AS, og at bostyrer vil fremholde varmeleveranser til kunder i Alta frem til en alternativ løsning er på plass.

Det fremgår av søknaden at bostyrer har vært i kontakt med blant annet Alta kommune, Alut AS og Danske Bank som panthaver, og at disse partene har uttrykt ønske om at boet

¹ Forskrift 12. juli 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften), fastsatt ved Kronprinsreg.res. av 7. desember 1990 i medhold av lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7-1 og § 10-6.

² Vestre Finnmark tingretts sak: 24-198336. Konkurs ble åpnet 18. desember 2024.

forestår driften frem til annen løsning er på plass. Konkursboet ber samtidig om en bekreftelse på at boet ikke er bundet av makspris for fjernvarmeleveranser for å kunne sikre videre drift av anlegget.

Det mest akutte i situasjonen p.t. er å sikre tilstrekkelig beredskap på anlegget, særlig i juleferien og de kaldeste månedene fremover.

For mer detaljert informasjon viser vi til søknaden, NVE-ref. 202422056-5.

NVEs behandling

NVE har vært i dialog med bostyrer og kommunedirektør i Alta kommune om en dispensasjon for å sikre drift og fortsatte varmeløyper i Alta. Alta kommune har uttalt seg positive til en slik løsning, og påpeker at det viktigste er å forsikre at varmeløyper ikke bortfaller over den kommende vinteren.

Med bakgrunn i sakens samfunnskritiske natur har NVE foretatt en forenklet behandling av søknaden. Saken er ikke sendt på høring. I medhold av energilovforskriften § 9-4, dispenseres saken fra kravet om kunngjøring og fremlegging i energilovforskriften § 2-1.

NVEs vurdering

Utgangspunktet er at det kreves konsesjon for å drive et fjernvarmeanlegg, jf. energiloven § 5-1. Konsesjonær av fjernvarmeanlegg har leveringsplikt til tilknyttede abonnenter etter energiloven § 5-4 første ledd. Fjernvarmeanlegg med konsesjon er også underlagt maksprisreguleringen i energiloven § 5-5.

I dette tilfellet har Alta fjernvarme hatt konsesjon etter energiloven § 5-1, og har følgelig også vært pålagt leveringsplikt etter § 5-4 og vært underlagt maksprisregulering etter § 5-5.

Ved åpningen av konkurs i Alta Fjernvarme AS, overtar konkursboet retten til å forfølge faktisk og rettslig, jf. konkursloven³ § 100. Det er videre opp til bostyrer å avklare om anlegget skal driftes videre eller avvikles, jf. konkursloven § 119. Bostyrer har orientert om at anlegget vil bli midlertidig driftet slik at de aktuelle kundene vil motta varmeløyper inntil en alternativ løsning er på plass. Dette innebærer samtidig at anlegget driftes uten konsesjon, slik energiloven § 5-1 krever.

NVE har i særlige tilfeller anledning til å gi dispensasjon fra energiloven og energilovforskriften med hjemmel i energilovforskriften § 9-4. NVEs myndighet ble delegert fra ED i forskrift 31. oktober 2019 nr. 1455.

Vurderingen er om det foreligger et «særlig tilfelle» i denne saken, jf. energilovforskriften § 9-4.

Ordlyden gir anvisning på at dispensasjonsadgangen skal være en sikkerhetsventil for myndighetene å benytte seg av i situasjoner som lovverket ikke har tatt høyde for.

³ Lov 6. august 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven).

Konkurssituasjonen i Alta Fjernvarme medfører en ekstraordinær situasjon der kunder uten alternativ oppvarmingsløsning kan få avbrudd og langvarig stans i varmeleveransen på et tidspunkt der varme er svært kritisk. Konkurssituasjonen har også inntruffet i den kaldeste årstiden, og like før en høytid, som gjør det nødvendig med en rask løsning som gir en forutsigbarhet for kundene og bostyrer. Situasjonen påvirker forsyningssikkerheten.

NVE vurderer at situasjonen i dette tilfellet oppfyller kravet om et «særlig tilfelle», jf. energilovforskriften § 9-4.

På bakgrunn av den overnevnte situasjonen, vurderer NVE at det kan gis en midlertidig og tidsbegrenset dispensasjon til å drive fjernvarmeanlegget i Alta uten konsesjon, til konkursboet til Alta Fjernvarme AS.

Bostyrer opplyser om at boet ikke har midler til drift av anlegget og det er behov for sikkerhet i inntektene for å kunne opprettholde drift og leveranse gjennom den kalde årstiden. Bostyrer anslår at en fjernvarmepris på 40-50 øre/kWt kan dekke selvkost. Dette er samtidig vanskelig å anslå ettersom dette vil være avhengig av hvor mange kunder som skifter til alternative oppvarmingsløsninger.

Fjernvarmeprisen vil da være høyere enn hva maksimal fjernvarmepris kan settes til etter energiloven § 5-5. Søker ber om bekreftelse på at prisreguleringen ikke vil gjelde for anlegget. NVE legger til grunn at § 5-5 ikke vil gjelde for anlegget ettersom det drives videre uten konsesjon, og legger til grunn at prisen skal representere faktiske kostnader for videre drift.

NVE vil i dette tilfellet stille vilkår til dispensasjonen om at fjernvarmeprisen skal representere faktiske kostnader for videre drift.

NVE legger til grunn at miljøvirkninger som følge av fjernvarmeanlegget har blitt vurdert i forbindelse med den opprinnelige konsesjonen. En dispensasjon innebærer kun videre drift av det eksisterende anlegget, og det er derfor ikke gjort noen nye vurderinger tilknyttet dette. Samfunnsnyttene av fortsatte varmeleveranser i Alta til kunder som ikke har tilgang til alternative varmeleveranser over vintermånedene vil uansett tale for at driften av anlegget ikke bør opphøre.

NVEs vedtak

NVE gir dispensasjon fra energiloven § 5-1 første ledd til konkursboet til Alta Fjernvarme AS, styrt av bostyrer Jørn Eikanger, i medhold av energilovforskriften § 9-4 og myndighet delegert fra ED i forskrift 31. oktober 2019 nr. 1455.

NVE legger til grunn at energiloven § 5-5 ikke vil gjelde for anlegget ettersom det drives videre uten konsesjon. Dispensasjonen gis med vilkår om at fjernvarmeprisen representerer faktiske kostnader for videre drift. Bostyrer må kunne fremlegge dokumentasjon over faktiske kostnader dersom NVE etterspør dette.

Med bakgrunn i våre vurderinger over har NVE valgt en forenklet løsning med å gi en midlertidig og tidsbegrenset dispensasjon til videre drift av anlegget. Dispensasjonen står

seg i seks måneder fra vedtaksdato, dvs 20.06.2025, eller inntil konkurssituasjonen er oppløst og videre drift er avklart dersom dette inntreffer tidligere enn seks måneder fra vedtaksdato.

NVE legger til grunn at arbeidsmiljøloven og øvrig regelverk følges ved videre drift av anlegget.

Krav om underretning

NVE pålegger herved bostyrer å underrette kunder, grunneiere/rettighetshaverne og andre berørte som ikke står på kopi i dette brevet om tillatelsen. Underretningen skal etter forvaltningsloven gi opplysninger bl.a. om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter. Kopi av underretningen skal sendes NVE.

Om klage og klagerett

Se vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Erlend Bjerkestrand
f. seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Jørn Eikanger

Kopimottakerliste:

ALTA KOMMUNE

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Energidepartementet

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

FINNMARK FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.